

Onderwerp

Wijzigingen Reglement van Orde en verordeningen Gespreksrondes 2019 en Raadscommissie grondexploitaties grote binnenstedelijke projecten 2022 in verband met de wijziging van de Gemeentewet

Opsteller	Sandra Ruta	Collegebesluit	Nvt
Programma	Bestuur en Organisatie	Behandeldatum Raad	8 maart 2023
Portefeuillehouder	H.M.F. Bruls	Status	Openbaar

Samenvatting

Per 1 januari en 1 april 2023 treden een aantal wijzigingen in de Gemeentewet in werking. Dit gebeurt op basis van de nieuwe Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur. Deze aanpassingen hebben gevolgen voor de posities van politieke ambtsdragers en voor sommige procedures. Daarom is het nodig om het Reglement van Orde (RvO) van de raad en de verordeningen Gespreksrondes 2019 en raadscommissie grondexploitaties grote binnenstedelijke projecten 2021 aan te passen.

In dit voorstel wordt aangegeven hoe de wijzigingen eruitzien en worden de benodigde aanpassingen in het Reglement van Orde en de verordeningen voor de gespreksrondes en de commissie toegelicht.

Voorstel

1. Het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad 2023, de Verordening Gespreksrondes 2023 en de Verordening raadscommissie grondexploitaties grote binnenstedelijke projecten 2023 vast te stellen in verband met:
 - a. de wijzigingen rondom de Verklaring omtrent Gedrag (VOG) voor wethouders en de nieuwe procedure voor het opleggen van geheimhouding;
 - b. enkele overige aanpassingen.
2. Het Reglement van Orde 2019, de Verordening Gespreksrondes 2019 en de Verordening raadscommissie grondexploitaties grote binnenstedelijke projecten 2022 gelijktijdig in te trekken.

Aanleiding

De Gemeentewet verandert als volgt:

- a) Nieuwe wethouders moeten een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) overleggen.
- b) Raadsleden, burgemeester en wethouders moeten nevenfuncties terstond en ook elektronisch openbaar maken.
- c) Er is een toevoeging gedaan onder welke voorwaarden een raadslid werkzaam kan zijn bij een samenwerkingsverband waar de gemeente aan deelneemt.
- d) Raadsleden met een persoonlijk belang onthouden zich niet alleen van stemming, maar ook van beraadslagingen.

- e) De Commissaris van de Koning kan over alle informatie beschikken en alle vergaderingen bijwonen bij integriteitskwesaties in een gemeente.
- f) De geheimhoudingsprocedure verandert op een aantal punten.

Al deze wijzigingen gaan in per 1 januari 2023, met uitzondering van punt f, dat per 1 april 2023 ingaat.

Een aantal van deze wijzigingen leiden tot aanpassingen in het Reglement van Orde van de gemeenteraad en in de verordeningen die de gespreksrondes en de raadscommissie grote binnenstedelijke projecten 2022 regelen.

Beoogde impact

Het Rijk heeft de Gemeentewet op een aantal onderdelen aangescherpt vanuit de gedachte dat dit bijdraagt aan een goed functionerend en integer lokaal bestuur.

Argumenten

1a. Aanpassingen in de Gemeentewet

Hieronder worden de aanpassingen in de Gemeentewet toegelicht. Vervolgens wordt vermeld hoe de aanpassing in Nijmegen in regelgeving wordt verwerkt.

Ad a. Verplichte Verklaring Omtrent Gedrag voor wethouders (VOG)

Kandidaat-wethouders zijn voortaan verplicht om een VOG te overleggen voorafgaand aan hun benoeming. Zonder VOG kunnen zij niet worden benoemd.

Aanpassing in Reglement van Orde in artikel 5b lid 1

In Nijmegen is dit al bestaande praktijk en verandert er feitelijk dus niets. Artikel 5b lid 1 van het RvO van de raad is hierop aangepast, zodat de verwijzingen naar de artikelen van de Gemeentewet kloppen.

Ad b. Nevenfuncties voortaan terstond openbaar maken (toevoegingen aan artikel 12, 41b, 67)

Raadsleden, burgemeester en wethouders moeten nevenfuncties voortaan terstond na de benoeming of aanvaarding van een nieuwe nevenfunctie openbaar maken. Die openbaarmaking moet ook op elektronische wijze, naast de bestaande terinzagelegging op een fysieke locatie. De stukken die ter inzage worden gelegd, hoeven niet in schriftelijke vorm aanwezig te zijn. Een inwoner kan bijvoorbeeld met ondersteuning via een beeldscherm op het gemeentehuis toegang verkrijgen tot gegevens die in digitale vorm ter inzage zijn gelegd.

Aanpassing

In Nijmegen worden de nevenfuncties van raadsleden, fractievolgers en leden van het college reeds op de site gepubliceerd. Onze politieke ambtsdragers worden per brief en in de periodieke informatiebijeenkomsten gewezen op de noodzaak om wijzigingen steeds zo snel mogelijk door te geven.

Ad c. Onverenigbare functies (artikel 13 lid 0 Gemeentewet)

Ten aanzien van onverenigbare functies is in de Gemeentewet aangevuld wanneer een raadslid werkzaam kan zijn bij een samenwerkingsverband waar de betreffende gemeente aan deelneemt. Een raadslid mocht, als ambtenaar van een gemeenschappelijke regeling, geen directe ondergeschiktheidsrelatie hebben met het

gemeentebestuur van de gemeente waar hij raadslid is. Hij mag nu ook geen werkzaamheden meer verrichten ten behoeve van de gemeente waar hij raadslid is. Een raadslid kan wel werkzaam zijn bij een samenwerkingsverband, indien hij geen werkzaamheden verricht voor de gemeente waar hij raadslid is.

Aanpassing

Raadsleden en fractievolgers worden per brief hierover geïnformeerd. Verder krijgt dit punt een plaats in de periodieke bijeenkomsten voor nieuwe raadsleden en fractievolgers. Bij de benoeming van nieuwe raadsleden en fractievolgers toetst de commissie Geloofsbrieven ook op dit artikel.

Ad d. Het zich onthouden van beraadslagingen (artikel 28 Gemeentewet)

De stemplicht van een raadslid als gekozen volksvertegenwoordiger is uitgangspunt (artikel 32). In artikel 28 van de Gemeentewet wordt benoemd wanneer die plicht niet geldt. Een raadslid mocht al niet deelnemen aan een stemming over een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken. Voortaan geldt dat ook voor de beraadslaging. Om dat in fysieke zin duidelijk te maken, zal het raadslid in deze gevallen plaatsnemen op de publieke tribune.

Het raadslid maakt altijd zelf de afweging om al dan niet deel te nemen aan de beraadslaging en stemming. Natuurlijk kan hij daarvoor afstemming zoeken met de burgemeester, de griffier en/of een collega-raadslid.

Aanpassing

Raadsleden en fractievolgers worden per brief hierover geïnformeerd. Dit punt krijgt een vaste plek in de voorlichtingsbijeenkomsten voor nieuwe raadsleden en fractievolgers.

Ad e. De Commissaris van de Koning kan alle vergaderingen bijwonen en over alle informatie beschikken bij integriteitskwesties in een gemeente (artikel 182 Provinciewet)

Een aanpassing van de Provinciewet regelt dat de CvdK voortaan alle vergaderingen van het gemeentebestuur kan bijwonen en alle documenten kan inzien waarvan naar zijn redelijk oordeel voor het vervullen van zijn specifieke taak kennisneming nodig is. Op die wijze kan hij voortaan ook kennisnemen van informatie die in verband met bijvoorbeeld geheimhouding niet openbaar toegankelijk is of deelnemen aan vergaderingen die besloten zijn (besloten raadsvergaderingen of collegevergaderingen). De minister gaat ervan uit dat het gebruik van deze bevoegdheid niet zonder meer aan de orde is.

Ad f. Aanpassingen in de geheimhoudingsprocedure

Wijzigingen in de Gemeentewet

- Er komt een nieuw hoofdstuk Va over geheimhouding in de Gemeentewet in plaats van de artikelen 25, 55 en 86 Gemeentewet;
- College, burgemeester en commissies mogen voortaan zelf geheimhouding opleggen;
- De raad hoeft de geheimhouding niet meer te bekrachtigen;
- De term 'stukken' waarop geheimhouding rust, wordt vervangen door 'informatie';

- Informatie waarop geheimhouding rust, moet voortaan altijd met de gehele raad worden gedeeld;

Een raadslid dat de geheimhouding schendt kan gedurende maximaal drie maanden door de raad worden uitgesloten van het ontvangen van geheime informatie.

De aanpassing in de Gemeentewet leidt er dus toe, dat het college geen raadsvoorstellen voor de bekrachtiging van geheimhouding aan de raad meer hoeft voor te leggen als het college ergens geheimhouding op wil leggen. De gemeenteraad kan overigens nog steeds de geheimhouding op deze stukken opheffen.

Aanpassingen in de verwijzingen naar artikelen van de Gemeentewet in het RvO van de raad

- Artikel 8b lid 4 (geheimhoudingsverplichting ook voor fractievolgers)
- Artikel 11 lid 6 (artikelverwijzing aangepast)
- Artikel 53 (artikelverwijzing aangepast)

Aanpassingen in de verordening Gespreksrondes 2019 en in de Verordening raadscommissie grondexploitaties grote binnenstedelijke projecten 2022

In deze verordeningen worden aanpassingen voorgesteld in verband met de gewijzigde geheimhoudingsprocedure. Het betreft dan de juiste verwijzingen naar artikelen in de Gemeentewet. Verder is, conform het model van de VNG, in beide verordeningen een artikel toegevoegd over het opheffen van de geheimhouding.

1b. Overige aanpassingen in het Reglement van Orde en de Verordening Gespreksronden

Motie buiten de orde

Nijmegen heeft het instrument Motie buiten de orde niet geregeld in het Reglement van Orde. Voor een motie buiten de orde geldt een afwijkende termijn van aankondiging, in verband met de voorbereiding door andere fracties en door het college. Dit is nu alleen geregeld als informele afspraak. Het voorstel is om hiervoor een artikel op te nemen in het RvO. Dat is nu opgenomen als artikel 36a.

Een aantal technische wijzigingen in het Reglement van Orde

- Artikel 1: toegevoegd is de definitie van ‘geloofsbrieven’
- Artikel 5b lid 2b is in overeenstemming gebracht met de gedragscode
- Artikel 13: fractievolgers zijn toegevoegd, waarmee het consistent is met artikel 11.
- Artikel 21: ivm de recent vernieuwde nummering van de agenda van de besluitronde zijn de hamerstukken als vast agendapunt toegevoegd.
- Artikel 24: in de titel is ‘audioverslag’ vervangen door ‘verslag’.
- Toegevoegd is ‘artikel 31 vervallen’. Dit artikel was al bij een vorige aanpassing vervallen, maar deze vermelding was abusievelijk niet in het RvO opgenomen, waardoor de nummering niet logisch doorliep.

Toevoegen artikel over Vragenhalfuur in de verordening Gespreksrondes

In de verordening Gespreksrondes wordt voorgesteld om een artikel toe te voegen over het Vragenhalfuur. Dit betreft een beschrijving van de bestaande praktijk, die daarmee transparanter wordt.

Kanttekeningen

In verband met de aangepaste procedure rondom geheimhouding is het nodig dat het Nijmeegse geheimhoudingsprotocol wordt aangepast. Het college werkt aan een evaluatie van het geldende protocol en neemt deze wijzigingen hierin mee.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Vervolg

De wijzigingen treden per 1 april 2023 in werking. Het aangepaste Reglement van Orde en de verordeningen worden gepubliceerd in het gemeentebblad.

Bijlagen

1. Het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad 2023;
2. De Verordening Gespreksronden 2023;
3. De Verordening raadscommissie grondexploitaties grote binnenstedelijke projecten 2023.